

Avdelning: Stab/Administration
Handläggare: John Areschoug
Telefon: 0850828994
Fax: 0850828808
E:post: john.areschoug@miljo.stockholm.se

MHN 2006-06-13 p 8

Revisorernas årsrapport för Miljö- och hälsoskyddsnämnden år 2005

Förslag till beslut

1. Godkänna tjänsteutlåtandet som yttrande över revisorernas årsrapport för Miljö- och hälsoskyddsnämnden år 2005.

Carl-Lennart Åstedt

Henrik Sandberg

Sammanfattning

Revisorerna anser att det ekonomiska och verksamhetsmässiga resultatet är tillfredställande. Däremot anser revisorerna att nämndens styrning, uppföljning och kontroll av verksamheten inte är helt tillräcklig. Nettoutfallet blev 7,9 mnkr lägre än prognosen i tertialrapport 2 varför prognossäkerheten måste förbättras. Verksamhetsutfallet visar att nämnden behöver förbättra styrningen av kärnverksamheten så att målen i tillsynsplanen nås. Revisorerna lyfter fram redovisningen av nyckeltal som positivt men påpekar också att intäktsutvecklingen bör analyseras med hänsyn till den debiteringsbara tiden. Miljöförvaltningen är medveten om bristen i prognossäkerhet och kommer att prioritera att förbättra denna. Vad gäller det verksamhetsmässiga resultatet påverkades detta i flera fall av faktorer som var utanför förvaltningens inflytande.

Revisorerna anser vidare att målstukturen på ett tydligare sätt bör knyta an till fullmäktiges mål för verksamhetsområdet. Miljöförvaltningen anser att revisorerna uttrycker viktiga aspekter på målformuleringarna och ser detta som ett område som ska utvecklas.

Revisorerna anser att nämndens arbete med intern kontroll behöver utvecklas innefattande bl.a. uppdatering av systemet för intern kontroll samt att utveckla väsentlighets- och riskanalysen som grund för

internkontrollplanen. Detta är ett område som kommer att utvecklas av miljöförvaltningen.

Bokslut och räkenskaper är rättvisande samt följer gällande regler och god sed.

Bakgrund

Revisorerna för Miljö- och hälsoskyddsnämnden har i skrivelse den 30 mars 2006 överlämnat revisorernas årsrapport för 2005. Revisorerna tillstyrker att Kommunfullmäktige beviljar Miljö- och hälsoskyddsnämnden och dess ledamöter ansvarsfrihet för verksamheten under år 2005. Revisorerna begär yttrande över rapporten från nämnden senast den 30 juni 2006.

Förvaltningens synpunkter

Revisorernas iakttagelser kommenteras nedan.

Nämndens ekonomiska och verksamhetsmässiga resultat

Sammanfattningsvis bedömer revisorerna att miljö- och hälsoskyddsnämndens ekonomiska och verksamhetsmässiga resultat för året är tillfredsställande. Nettoöverskottet om 5 mnkr har uppstått bl.a. p.g.a. minskade kostnader för personal, främst till följd av fördröjd rekrytering p.g.a. svårigheter i rekryteringsprocessen och statliga avgiftshöjningar inom livsmedelstillsynen.

Revisorerna konstaterar också att nämnden har uppfyllt merparten av sina generella åtaganden och den i verksamhetsplanen angivna verksamheten. Det finns dock åtaganden i bl.a. tillsynsplanen, punktlighetsmålen samt delar av programverksamheten och nämndens mångfaldsarbete som inte uppfyllts. Särskilt påpekas att det är angeläget att målet för tillsyn av livsmedelslokaler uppnås. Vidare konstateras att resurserna för tillsyn 2005 var 9 årsarbetskrafter mindre än planerat och år 2004 lades 7 årsarbetskrafter mindre än planerat ned på tillsyn. Bl.a. har detta fått till följd att 38 procent istället för 50 procent av livsmedelslokalerna haft tillsyn under året och att förvaltningen har en lägre andel livsmedelslokaler med tillsyn än Göteborg och Malmö. Budgetens s.k. ska-krav har i huvudsak redovisats i verksamhetsberättelsen.

Revisorerna framför synpunkten att nämndens stora antal projekt finansierade med externa medel tar en stor del av nämndens och ledningens tid i anspråk och att det finns risk för att detta inkräktar på kärnverksamheten.

Miljöförvaltningens kommentarer: Förvaltningen ser ett påtagligt behov av att förbättra prognos-säkerheten. Det kan påpekas att år 2005 på flera sätt var svårt att prognostisera. Bl.a. medförde förseningen av beslutet om miljöbalkstaxan att det fanns en osäkerhet om intäkternas storlek. Kostnaderna för flyttningen var mycket osäkra och har medfört att

förvaltningen har hållit igen på sina utgifter. Detta i enlighet med stadsledningskontorets synpunkter vid behandlingen av tertialrapport 2; "Nämnden uppmanas att i så stor utsträckning om möjligt genom omprioriteringar, besparingar m.m. täcka flyttkostnaderna inom befintlig budget".

Vad gäller det verksamhetsmässiga utfallet har detta i flera fall påverkats av faktorer som är utom förvaltningens inflytande. Uppdraget i budget ang. översynen av miljöprogrammet var ofinansierat vilket medförde att resurser måste tas från det befintliga miljöprogrammet vilket fick till följd att detta kom att följas upp endast i begränsad omfattning. Nämndens taxa för tillsyn enligt miljöbalken började gälla först från halvårsskiftet vilket medförde att rekryteringar kom att försenas. Mindre resurser än planerat kom att läggas på tillsynen men samtidigt kan konstateras att en förstärkning med 12 årsarbetare har skett jämfört med 2004.

Det är svårt att bedöma i vad mån de olika projekten tagit tid ifrån ledningen och hur detta påverkat förutsättningarna att bedriva kärnverksamheten. Delvis förstärker de olika projekten inom Kompetensfonden och Miljömiljarden tillsynsverksamheten på både kort och lång sikt och bidrar till att utveckla denna. Detta framgår dock inte av uppföljningen av nedlagda resurser inom den reguljära verksamheten.

Nämndens styrning, uppföljning och kontroll av verksamheten

Revisorernas sammanfattande bedömning är att nämndens styrning, uppföljning och kontroll av verksamheten inte är helt tillräcklig. Detta menar revisorerna grundas på följande bedömningar.

Prognossäkerheten måste förbättras eftersom budgetutfallet kom att ligga 7,9 mnkr över prognosen i tertialrapport 2.

Analyserna av intäktsutvecklingen i verksamhetsberättelsen bör utvecklas och kompletteras med hur den debiterbara tiden utvecklas inom såväl miljöbalkens som livsmedelstillsynens område.

Utfallet för 2005 pekar på att det är angeläget att nämnden *bättre följer upp kärnverksamheten* under 2006 så att målen för tillsynen uppnås.

Genomförandet av i verksamhetsplanen angivna *besparingar* bör också redovisas i verksamhetsberättelsen.

Nämnden bör konkretisera sina verksamhetsmål utifrån fullmäktiges mål för verksamhetsområdet. Enligt revisorerna går helheten och överblicken förlorad när inte nämnden tydligare prioriterar och målsätter de områden som är särskilt viktiga att uppnå med nämndens arbete.

Revisorerna bedömer att nämndens arbete avseende *intern kontroll* inte är helt tillräckligt. Internkontrollplanen har endast till delar genomförts och arbetet behöver utvecklas.

Revisorerna rekommenderar att nämnden uppdaterar sitt system för internkontroll. För att hålla systemet à jour kan den årliga internkontrollplanen med fördel inledas med en översiktlig beskrivning av systemet för intern kontroll och de styrdokument som ingår.

Revisorerna rekommenderar att väsentlighets- och riskanalysen revideras inför 2007 års internkontrollplan. För att identifiera vilka områden som ska kontrolleras bör förvaltningen göra en väsentlighetsanalys genom att bedöma ekonomiska, rättssäkerhetsmässiga, verksamhetsmässiga och tekniska konsekvenser samt hur allmänhetens förtroende påverkas om fel, brister eller skada uppstår. Därefter görs en riskanalys genom att bedöma var de största riskerna finns. Väsentlighets- och riskbedömningen ska dokumenteras. Granskningsområdena i internkontrollplanen ska sedan ha en tydlig koppling till väsentlighets- och riskanalysen.

Förvaltningens kommentarer: Förvaltningen är medveten om de brister som revisorerna påpekar. Prognossäkerheten har brustit vilket det är angeläget att komma tillrätta med. Analysen av intäktsutvecklingen är intressant och kommer att prioriteras. Arbetsanhopningen när verksamhetsberättelsen togs fram gjorde dock detta svårt att prioritera. Likaså kommer en uppföljning och analys i verksamhetsberättelsen att omfatta ev. planerade besparingar.

Uppföljningen av kärnverksamheten sker till stor del genom uppföljningen av tillsynsplanen i samband med tertialrapporterna och vid årets slut. Till kärnverksamheten vill dock förvaltningen också hänföra flera andra delar av verksamheten än tillsynen, bl.a. miljöövervakningen och programverksamheten. Förvaltningen ser t.ex. inte arbetet med miljöprogrammet och uppföljningen av detta som en tillfällig verksamhet eller som projekt utan som en ordinarie verksamhet.

Vad gäller nämndens mål för sin verksamhet så är detta ett område som kommer att utvecklas. Revisorerna uttrycker därvid viktiga aspekter på målformuleringarna.

Internkontrollen är ett område som kommer att utvecklas. Inte minst kan den då vara ett stöd för förvaltningens styrning och ledning.

Särskilda granskningar

Revisorerna har granskat nämndens upphandlingsrutiner och genomförandet av en upphandling avseende laboratorietjänster inom området livsmedel och vatten. Upphandlingen gjordes om tre gånger och föranleder följande synpunkter från revisorerna:

Nämnden rekommenderas att uppdaterar rutinen till stöd för genomförandet av upphandlingar och att rutinen/instruktionen formellt fastställs av förvaltningsledningen. Ansvar för genomförandet och kvalitetssäkringen bör förtydligas. Vidare bör nämnden förbättra rutinerna vad gäller diarieföringen och förvaringen av upphandlingsärenden.

Miljöförvaltningens synpunkter: Preliminära rutiner finns som ska färdigställas och fastställas. Anvisningar för förvaring och diarieföring av handlingar beskrivs i dessa rutiner. Förvaltningens stöd för upphandlingsarbetet ska ses över.

Granskning av kompetensfondsprojekt och miljömiljardsprojektet "10-miljonerspotten"

Revisorernas granskning av kompetensfondsprojekt föranledde synpunkten att en större felkontering noterats för projektet Miljöanpassad upphandling samt att konsultkostnader inte specificerats i enlighet med kontoplanen. Detta menar revisorerna indikerar att nämnden bör förbättra rutinerna för uppföljning av bokförda kostnader.

Revisorernas granskning av den sk "10-miljonerspotten" inom ramen för miljömiljarden föranledde synpunkterna att vid större bidragsutbetalningar (1 mnkr och däröver) bör individuella prövningar göras före utbetalning av förskott. De större projekten bör också bli föremål för särskilt noggrann uppföljning. Vidare finns synpunkten att den generella uppföljningsrutinen kan upplevas som onödigt omfattande för små projekt och en anpassning av uppföljningsrutinerna rekommenderas för dessa. Revisorerna har också synpunkten att nämnden behöver se över hur handlingar under handläggningstiden ska förvaras och hur rutinerna för diarieföring ska leva upp till stadsarkivets beslut att då ett ärende pågår under längre tid än ett år, bör de äldsta handlingarna i ärendet förvaras i arkivlokal medan de yngsta handlingarna kan förvaras oskyddade.

Miljöförvaltningens kommentarer: Vad gäller konteringen inom kompetensfondsprojektet kan konstateras att konteringen genom den elektroniska fakturahanteringen nu har förts ut till de olika ansvariga avdelningarna. Det kan inledningsvis uppstå felaktigheter som successivt kommer att rättas till.

Miljöförvaltningen anser att rutinerna inom den sk. 10-miljonerspotten innebär att samtliga projekt har en individuell prövning och att denna är särskilt noggrann för de större projekten. För samtliga projekt krävs projektbeskrivningar inkl. aktivitets- och tidsplan. Bidragsmottagarna ska ange hur projekten ska följas upp och hur projekten ska dokumenteras. Miljöförvaltningen ställer krav på att kunna ta del av den ekonomiska redovisningen och årsrapporterna för projekten ska godkännas av organisationernas revisorer.

För de mindre projekten övervägs en lättnad på kraven ang. uppföljning.

Rutinerna för hantering av handlingar har förändrats så att samtliga projekt nu tilldelas ett diarenummer istället för att som tidigare har samlats under två diarienummer beroende på projektens storlek. Ansökningshandlingarna kommer att förvaras i arkivet. Däremot kommer beslut, överenskommelser och uppföljningshandlingar som används i det dagliga arbetet, att förvaras hos handläggaren för att möjliggöra ett effektivt arbete. När projekten avslutas arkiveras handlingarna hos registraturet enligt förvaltningens ordinarie rutin.

Uppföljning av tidigare granskningar

IT-säkerhet

I samband med 2004 års granskning rekommenderade revisorerna att nämnden omgående skulle ta fram en plan för arbetet med informations-säkerheten. Revisorerna har konstaterat att under 2005 har ett förslag till sårbarhets-/katastrofplan upprättats. Planen har varit framtidsytande för att spegla situationen efter flytten till Tekniska nämndhuset. Av den anledningen, menar revisorerna, kvarstår ett antal aktiviteter.

Ledningsgruppen har informerats om informationsklassning och ett verksamhetssystem har informationsklassats. Delvis kvarstår dock den öppna katalogstrukturen, vilket revisorerna haft invändningar emot. Fullmäktige har under 2005 antagit en ny informationssäkerhetspolicy och förvaltningen avvaktar med utbildningsinsatser tills centralt utbildnings-material finns.

Revisorerna framför synpunkten att det är angeläget att nämnden drar slutsatser av de sårbarhetsanalyser och informationsklassningar som genomförts samt planerar och genomför de skyddsåtgärder och utbildningar som behövs.

Miljöförvaltningens kommentarer: Problemet med den öppna katalogstrukturen har till stor del åtgärdats. Vad gäller slutsatserna av sårbarhetsanalysen gäller det nu att precisera hur olika situationer ska hanteras och hur organisationen ska se ut för dessa. Det ligger på systemägaren att åtgärda resultaten av informationsklassningen. I avvaktan på beslut om systemägarskapet är nämnden systemägare.

Representation

Revisorerna granskade föregående år nämndens redovisning avseende representation. I granskningen noterades att nämndens riktlinjer inte helt följde stadens reviderade representationspolicy när det gäller representation mellan nämnder och bolag. Vidare noterades felaktigheter vad gäller moms.

Förvaltningen har tagit fram förslag på nya riktlinjer och rutiner för representation, uppvaktning och gåvor, men dessa har inte fastställts ännu. Momsredovisningen har rättats för år 2005.

Miljöförvaltningens kommentarer: Förslag till rutiner finns framtagna men har ännu inte fastställts.

Nämndens delårsbokslut, bokslut och räkenskaper

Sammanfattningsvis bedömer revisorerna att miljö- och hälsoskyddsnämndens bokslut och räkenskaper för år 2005 är rättvisande.

Slut

Bilagor:

Bilaga 1. Årsrapport 2005 Miljö- och hälsoskyddsnämnden.